

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 344/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. júla 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Hanáček & Hanáčková, s. r. o., Záhradnícka 41, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Darina Hanáčková, pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 48 Em 3/2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. mája 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Darinou Hanáčkovou, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 48 Em 3/2017.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 13. apríla 2017 podal návrh na výkon rozhodnutia Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 10 P 42/2015-1387 z 24. júna 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 24 CoP 44/2016-1473 z 23. novembra 2016 v časti úpravy styku s maloletou dcérou [REDACTED], [REDACTED].

Okresný súd Dunajská Streda uznesením č. k. 9 Em 1/2017-23 z 18. mája 2017 vyslovil svoju nepríslušnosť a vec postúpil Okresnému súdu Bratislava II ako súdu príslušnému na konanie vo veci. Konanie bolo ďalej vedené pod sp. zn. 48 Em 3/2017.

Sťažovateľ poukázal na obsah súdneho spisu Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 48 Em 3/2017, z ktorého je zrejmé:

„došlo k porušeniu základného práva otca na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov nakoľko súd za čas 6 mesiacov vykonal vo veci len jeden úkon vo veci. Na základe tejto skutočnosti teda súd nekonal a teda odňal možnosť otcovi celú vec riešiť aj v trestnoprávnej rovine ako trestný čin marenie výkonu úradného rozhodnutia v zmysle § 349 Trestného zákona...

Sťažovateľ sa domáha vyslovenia, že porušené bolo jeho základné právo účastníka konania/ otca a aj mal. dieťaťa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (napr. rozhodnutie ESLP : Bednár proti Slovenskej republike zo dňa 08.10.2013, Frigo proti Slovenskej republike, Klinovská proti Slovenskej republike, Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike).

Aj keď ESLP odmietol prax Ústavného súdu podmieňujúcu podanie ústavnej sťažnosti na prietahy v konaní predchádzajúcou sťažnosťou predsedovi súdu, sťažovateľ sa obrátil so svojou sťažnosťou na predsedníčku Okresného súdu Bratislava II. so svojou sťažnosťou na postup súdu v konaní. Táto sťažnosť však bola vyhodnotená ako čiastočne dôvodná.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Okresný súd Bratislava II. v konaní vedenom pod sp. zn. 48Em/3/2017 porušil základné právo [REDAKOVANÉ], aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresnému súdu Bratislava II. v konaní vedenom pod sp. zn. 48Em/3/2017 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

[REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 5.000,- Euro... ktoré je Okresný súd Bratislava II. povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

[REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 380,28 eur... ktorú je Okresný súd Malacky povinný vyplatiť na účet jej právneho zástupcu Advokátska kancelária Hanáček & Hanáčková, s.r.o., so sídlom Záhradnícka 41, Bratislava účet IBAN... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Odmietnuť môže aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu ústavný súd poukazuje na to, že špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o sťažnosti sťažovateľa smerujúcej proti postupu okresného súdu, ktorým boli podľa neho spôsobené zbytočné prietahy v konaní vedenom pod sp. zn. 48 Em 3/2017, čím malo dôjsť aj k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05, IV. ÚS 499/2013) je aj právny názor, že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní [podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“)] je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou. Ústavný súd preto o sťažnosti, predmetom ktorej je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o súdoch (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), avšak ich využitím nedosiahol účinnú nápravu namietaného porušenia označených práv.

Ústavný súd považuje podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch za účinný prostriedok ochrany základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 278/04, II. ÚS 28/2014). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 120 ods. 7 citovaného zákona].

Sťažovateľ preukázal, že 9. marca 2018 podal predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní.

Predsedníčka okresného súdu sťažnosť prešetrila a listom sp. zn. Spr. 34/2018 z 20. marca 2018 sťažovateľovi oznámila, že sťažnosť považuje za čiastočne oprávnenú, za čo sa sťažovateľovi ospravedlnila a súčasne mu oznámila, že *„prietahy považuje, vzhľadom na ďalší postup a prijaté opatrenia za odstránené.“*

Ústavný súd konštatuje, že podanie sťažnosti predsedníčke okresného súdu skoro súbežne s podaním sťažnosti ústavnému súdu sa javí byť iba formálnym úkonom sťažovateľa a ako takému mu nemožno pripísať účinky splnenia povinnosti pred podaním ústavnej sťažnosti dať príležitosť konajúcemu súdu na zjednanie nápravy, ak dochádza

k priet'ahom v konaní. Súčasne predsedníčka okresného súdu po doručení s'tažnosti s'tažovateľa urobila kroky smerujúce k odstráneniu priet'ahov v konaní.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať s'tažnosť na priet'ahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.

Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní s'tažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej neprípustnosť.

Nad rámec tohto uznesenia ústavný súd pripomína, že s'tažnosť bolo možné odmietnuť aj z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pretože petit s'tažnosti je nevykonateľný.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júla 2018